చీకటిలో చీలికలు

– గొల్లపూడి మారుతీరావు

ఈ నవల ముద్రితం కావడం యిది మూడోసారి. చాలా పాపులర్ కావడం వల్లకాదు - చాలాకాలం ఆగి ఆగి ప్రింటయింది. ఈ నవలకి ఎంతలేదన్నా 40 ఏళ్ళ వయస్సుంది ఎప్పుడూ ఎవరూ "అమ్మో - ఎంత మంచి నవల" అని అనలేదు. అయితే ఎక్కువమంది మహానుభావులు విమర్శించిన నవలగా దీనికి చిన్న ముందుమాట వ్రాయాలనిపించింది.

ఆ959 ప్రాంతంలో అప్పుడే చదువు పూర్తయి, నిరుద్యోగిగా వున్న రోజుల్లో ఈ నవల వ్రాశాను. అప్పటికి - బుచ్చిబాబు, చలం - యిలాంటి వారి ప్రభావం నా మీద వుంది. తెలిసిందంతా చెప్పెయ్యాలనీ, నాకు తెలిసిన రచయిత ఎంత గొప్పగా చెప్పాలనే యావ అప్పటిది. ఆ వాసన ఈ నవలలో ఎక్కువ. ఎలా కలిశారో పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యుల వారిని ఆ రోజుల్లో కలిశాను. వారిని ఈ నవలకి ముందుమాట వ్రాయమన్నాను. (ముందు మాటలూ, అంకితాలు బొత్తిగా అలవాటు లేదు) ఆయన వ్రాశారు. ముందుమాట వ్రాశారు గనుక విమర్శించలేదేమో కానీ, మొహమాటపడి బాగుందన్న గుర్తు.

ఆ962లో విశ్వనాధ సత్యనారాయణగారికి చిత్తూరులో సన్మానం జరిగింది. ఆయన గుంటూరు శేషేంద్రశర్మగారి (అప్పటి చిత్తూరు మునిసిపల్ కమిషనరు) యింట్లో బస చేశారు. అక్కడ నా నవలలో ఒకటి రెండు పేజీలు చదివారమో. ఆ సాయంకాలం సభలో ఆర్ద్ర తమ కిన్నెరసాని పాటల్ని పిప్పరమెంటు పాకం అన్నందుకు ఆయన్ని తిడుతూ పనిలో పని నాకూ రెండు వడ్డించారు. "ఇందాక ఎవరో రచయిత నవల చూశాను. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మరో లోకంలోకి ఎగిరిపోతున్నాయంటాడు" ఇలా సాగింది. నాకు ఆ రచయిత ఎవరో వెంటనే అర్ధమయింది. నా పక్కన కూర్చున్న శేషేంద్రశర్మగారు, మల్లాది వసుంధరగారూ, మల్లాది రామచంద్ర శాస్త్రిగారూ యిబ్బంది పడుతున్నారు.

సభ ముగిసింది. రాత్రి విశ్వనాధ వారికి చెప్పినట్టున్నారు. ఆ విమర్శించిన రచయిత నేనేనని. మర్నాడు మధ్యాహ్న భోజనం శర్మగారింట్లో జి. కృష్ణగారూ, వి.డి. ప్రసాదరావుగారు ప్రభృతులు వచ్చిన గుర్తు. అప్పుడు ఈ ప్రసంగం టేపు వేశారు. నన్ను విమర్శించే ప్రసంగం వచ్చేటప్పటికి సత్యనారాయణగారు నావేపు తిరిగి "మిమ్మల్ని తిట్టినట్టున్నాను" అన్నారు నవ్వుతూ.

నేనూ నవ్వేసి "ఆ విధంగానయినా ఆ మాత్రం నవల చదివారు. అదీ నాకు ఆశీర్వాదమే" లాంటి మాటలేవో అన్నాను. ఏమయినా, విశ్వనాధ గారు కించపడ్డారు. అనవసరంగా నన్ను విమర్శించినందుకు. ఆయన "నిండు మనంబు నవ్యనవనీత సమానము" కోవలో మనిషి. ఆ ఆలోచన మనస్సులో పీకుతున్నట్టుంది. ఆ సాయంకాలం అప్పటి సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్ష్యులు, చిత్తూరు వారు విలాససభ అధ్యక్షులు ఆర్.బి రామకృష్ణరాజు గారు రామవిలాససభలో సభ ఏర్పాటు చేశారు. విశ్వనాధ వారు బజారుకెళ్ళి శాలువాలు కొనుక్కొచ్చి - ఆ సభలో మా రచయితలు - నేనూ, మధురాంతకం, పల్లంపాటి, రాజేంద్ర సదానంద (వీరంతా వున్న గుర్తు) అందరికీ శాలువాలు కప్పారు - అదీ వారి ఔదార్యం.

ఆ రోజుల్లోనే తిరుదణ్ణామలైలో వుంటున్న చలం గారి దగ్గరికి వెళ్తూండేవాణ్ణి. వారికి 'చీకటిలో చీలికలు' నవల పంపాను. "మీ పుస్తకం అందింది. ఈ నక్కకి అది కూజా భోజనం" అని వ్రాశారు.

తరువాత నాలుగైదు పుస్తకాలొచ్చాయి. "నర్తకి అదే పనిగా చదువుతోంది. అయ్యో అందరూ చచ్చిపోతున్నారే" అని మధ్య మధ్య బాధపడుతోంది అంటూ తరువాత చదివినట్టున్నారు.

"అందులో వర్ణనలన్నీ అనవసరం. కృత్రిమం మీరు కూడా అవన్నీ చూసి వుండరు" లాంటి వాక్యాలు గుర్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం ఈ నవలని సవరణలు చేసి, కుదించి ప్రచురించడం జరుగుతోంది. ఆనాటి 'చీకటిలో చీలికలు' దగ్గర్నుంచి నిన్న మొన్నటి 'ఎర్రసీత' వరకు - ఓ రచయిత మానసిక పరిణామాన్ని తెలియజెప్పడం కూడా సమగ్ర సాహిత్య పరిచయ లక్షణం కనుక ఈ నవలకీ ఈ సంపుటాల్లో స్థానం వుంది.

(గత సంచిక తరువాయి)

కుండపోతగా వర్షాలు ఎత్తుకున్నాయి.

కత్తులు ఝళిపించినట్లు మెరుపులు ఆకాశాన్ని వణికించాయి. ప్రకృతి ప్రపంచమీద కసితీర్చుకుంటున్నట్లుంది. వర్షపు బలానికి ఆపుకోలేక గన్నేరుచెట్టు సగం నడుం వంచి పవిత్రమై, మిగిలిన రెండు పువ్వుల్తో మెరుస్తోంది.

పగలూ, రాత్రీ ఒకలాగున్నాయి.

పదిరోజుల తరువాత ఓనాడు సాయంకాలం కాస్తపాటి తెరపి యిచ్చేసరికి "ఎక్కడికి వెళ్దామా?" అని ఆలోచించుకుంటే నీలవేణి గుర్తుకొచ్చింది వరదరాజులుకి.

మూడు నెలల క్రిందట యింటికి వచ్చింది. అంతే. మరి కనిపించలేదు.

ఉండుండి వీచే చెమ్మగాలి ఒంటిని ఒరుసుకుని జడిపిస్తోంది.

చూరునుంచి జారే చుక్కల చప్పుడు లయతో వినిపిస్తోంది.

అప్పుడే చీకటి కూడుకుంటున్న ఆకాశం యౌవనం చివరి భాగంలో నిలబడ్డ స్త్రీ దిగులు మనస్సులా ఉంది.

వాలిన మొక్కలికి మోపు కట్తోంది డాలీ. మధ్య మధ్య తనని చూస్తోంది తెలీనట్లు అక్కడ మరీ చలిగా వుంది. లేచి వీధిలోకి వచ్చాడు.

క్షణం క్రితంపడ్డ వర్షంతో నేలంతా తడిసి చెలమలు కట్టింది.

అప్పుడే ఓ పక్క పరుచుకున్న చుక్కల్తో ముత్యాలు జల్లినట్లు ఆకాశం వెలుగు ప్రతీ చెలమలోనూ రెట్టింపయి మెరుస్తోంది.

పీతాంబరం ఇన్నాళ్ళయి కన్పించకపోవడం ఆశ్చర్యమే మరి. ఎవరూ దగ్గర లేకపోతే చెట్ల ఎదురుగ్గా కూచుని వాటితో సావాసం చేసి మాట్లాడిస్తాడు.

లోపలికి వెళ్తే నీలవేణి ఒక్కతే కనిపించింది. చూస్తూనే నివ్వెరపోయాడు వరద. మూడు నెలల క్రితం చూసిన నీలవేణి పోలిక పట్టనంతగా మారిపోయింది.

"అదేం? అలా.." అంటే

సిగ్గుపడింది - "నాకేం? బాగానే ఉన్నాను. కూచోండి" అంది.

ఇదివరకంత శుభ్రంగా, అందంగా కన్పించడంలేదు యిల్లు. టేబిలు మీద వర్షానికి తడిసి మరీ ఒసిలిపోయిన రెండు గులాబీలు తప్పిస్తే గదితో కొత్తదనాన్ని చెప్పేవి ఏమీ మిగలలేదు. నీలవేణి పాతబడి మరీ పాతబడి వెలిసిపోయిన రంగు చిత్రంలా వుంది. నవ్వితే భయం. ముందు బ్రతుకు గురించి పిరికితనం, సంశయం తోస్తోంది.

ఎంతో ఊహించుకుని వచ్చిన వరద ఆమెను చూసి సగం చచ్చిపోయాడు

మరీ పల్చగా లేని కనకాంబరం రంగు చీరె, తెల్లటి బ్లౌజు వేసుకుంది. పొడవాటి జుత్తును వీపు మీద విచ్చలవిడిగా జల్లేసి, ఎర్రటి బొట్టును నుదుటినిండా దిద్దుకుంది.

"నువ్విలా ఉండకూడదు - ఇంత విచారంగా"

నీలవేణి కుంచుకు పోయింది. రక్తంలోని ఎరుపు మరీ బలహీనంగా, నీరసంగా ప్రాకింది చెక్కిళ్ళకి.

కళ్ళు ఎత్తకుండానే కూచుంది.

"పీతాంబరం ఏడీ?"

"తెలీదు నాకు"

"అదేమిటి?"

"ఊరికి వెళ్ళాడా?"

"ఏమో తెలీదు."

నీలవేణి కంఠంలో ఉద్విగ్నత చూసి నిర్ఘాంతపోయాడు వరదరాజులు. చెప్పలేని దిగులూ, మెరిసే కళ్ళలోని శూన్యత్వానికి అర్థం తెలీడంలేదు.

లేచి గుమ్మానికి కర్టెను సరిచేస్తూ తనే ప్రారంభించింది.

"మీ యింటికి వచ్చినరోజునుంచీ ఆయన యింట్లో లేరు"

"ఎక్కడికి వెళ్ళారు?"

నవ్వింది 'చిన్నపిల్లాడిలా అడుగుతారేం?' అన్నట్లు

"ఏమో"

చూసి పీతాంబరం వర్షపుకోటు తీసుకొచ్చి యిచ్చింది. తొడుక్కుంటే భుజాల్ని పట్టుకు వదులుగా వేలాడుతోంది. ఇద్దరికీ నవ్వొచ్చింది.

"పీతాంబరం ఎప్పుడొస్తాడో తెలుసా పోనీ?"

"ఊహూ, తెలీదు" అంది గుమ్మం పట్టుకు నిలబడుతూ.

చూరునుంచి ధారలు కట్టి నీరు జారుతోంది.

"ఇప్పుడేం చేస్తావు నువ్వు?"

"అంటే?"

"ఒంటరిగా యిక్కడ"

తలుపుకి తల ఆనించి ముఖాన్ని అటు తిప్పుకుంది.

"నాకేం? నన్నెవరూ ఎత్తుకుపోరు"

పెద్ద శబ్దం చేస్తూ లారీ వెళ్ళి బురద చిమ్మింది.

ఎదో తోచి వర్షంలోకి వచ్చినవాడల్లా మళ్ళీ మీదకి వచ్చాడు.

నీలవేణి విస్తుపోతోంది.

"ఎప్పుడన్నా నా అవసరం కనిపిస్తే పిలుస్తానని మాట ఇయ్యి" అన్నాడు.

ఆమె హృదయం సంత్రప్తయి మమతల మాధుర్యంలో నలిగి పోతోంది.

ఇంకా మౌనంగానే ఉండడం గమనించి "చెప్పిందే వెళ్ళనివాళ" అన్నాడు.

చివరికి సరేనంది.

అతను కంటికి కన్పించనంతగా చీకట్లో దూరమయాక తెలివి తెచ్చుకుని చూస్తే ఏడుస్తోంది తను.

ఇదేమిటి?

"పీతాంబరం కనిపించడంలేదట" అంది ఆరోగ్యం వరదని చూడగానే.

"పీతాంబరం ఎవరు?" అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు కుర్చీలో వెనక్కి చేరబడి చుట్టపొగ హుందాగా వదుల్తూ.

గుర్తుచేసింది ఆరోగ్యం. "ఓహో, అతనా, ఎందుకు కనిపించడం లేదు? అలాంటివాళ్ళు చేసే ప్రతిపనికి ఏదో అర్థం ఉంటుంది. ఒప్పుకోదుగాని, మా వినతని వెంకటపతికిచ్చి పెళ్ళిచేసేవాణ్ణి" అన్నారు.

"మీకెలా తెలుసు" అన్నాడు వరద ఆరోగ్యంతో.

"మొన్న బజారుకి వెళుతూ అలావెళ్ళాను"

"నేనూ అలాగే విన్నాను"

కింద ఇన్‌కంటాక్సు ఆఫీసరుగారు మరో కుక్కను కూడా తీసుకొచ్చారు. రెండూ కలిసి ఇంటిని గందరగోళం చేస్తున్నాయి. పిల్లల అరుపులు, నౌకర్ల హడావుడీ అంతా దుర్భరంగా వుంది.

"మనిషి నిజాయితీ మీద నమ్మకం లేక కుక్కల్ని కూడా తెచ్చారోయ్ వాళ్ళు. కుక్క విశ్వాసానికి కాదు చిహ్నం, చికాకుకి" అంటూ లేచారు ఆఫీసరుగారితో చెప్పడానికి.

ఆయన కిందకి వెళ్ళాక ఊలు స్వెట్టరు అల్లుతున్నదల్లా ఆరోగ్యం వరద దగ్గరికి వచ్చింది.

"అమ్మాయి బాగా నీరసించిందోయ్ గుర్తుపట్టావా?" అంది. ఆశ్చర్యపోయాడు.

"ఎవరు?"

"నీలవేణి - మొన్నవెళితే దిగులుగా వుంది. బ్రతకడం తెలీని మనిషి. పాపం" అంది.

"ఏమిటాలోచిస్తున్నావ్?"

"నోరువిడిచి ఏమీ చెప్పదు. అడిగితే నవ్వి ఊరుకుంటుంది ఎలా?"

ఫక్కున నవ్వేసి చిన్న కుర్రాణ్ణి చూసిన చూపు చూసింది.

ఆ నవ్వులో వినత చిలిపితనం, వయస్సు మలచిన అందాలు తోచాయి. "అందరూ వినతలాగే ఉండరోయ్. నువ్వింకా ప్రపంచాన్ని చాలా చూడాలి. నీలవేణిలో సగం ఉంటే వినత బావుండేది" అంది.

లోపల్లోపల ఆ ప్రశంస గిలిగింతలు పెట్టింది వరదని, శుష్కించి శూన్యం కేసి చూస్తూ కూచునే నీలవేణి నల్లని ముఖం గుర్తుకొచ్చింది. ఆనాడు అలా ఒంటరిగా ఎందుకు వదిలేసి వచ్చేశానా అనుకున్నాడు.

ఆరోగ్యం చేతిలో ఎర్రటి ఊలు మెలికలు తిరుగుతోంది. వరద ఏదో చెప్పబోతే "ఆయన వస్తున్నారు, ఊరుకో" అంది మెల్లగా.

కర్ర చప్పుడు చేసుకుంటూ వచ్చారు గోవర్ధనరావుగారు. "కుక్కల అరుపుల్ని తగ్గించవయ్యా మహానుభావా అంటే ఓ కుక్కని యిస్తాను పెంచుకోకూడదూ అంటున్నాడాయన. ఆఫీసరు గారి కుక్కలు కూడా బంగారమే తింటాయోయ్. నేను విద్వాంసుణ్ణన్న విషయం కూడా మరిచిపోయి నన్ను కరవడానికి లేచాయి. రేపట్నుంచీ ఆశ్చర్యపోతున్నావు? ఇప్పుడిప్పుడు ఆరోగ్యం నాకు విడాకులిస్తుందన్నా బాధపడను నేను. ఇదిగో, ఈ చుట్ట సరిగ్గా వెలగడం లేదంటే మనసు పీకుతుంది. ఒక్కటి చెప్తాను భాయ్. ఏదైనా సరే మన దగ్గరికి. యింకా దగ్గరికి మన అనుభవాల పరిసరంలోకి వచ్చి పోయిందంటే కించపడాలి, దుఃఖించి తల పగులగొట్టుకోవడం కాదు. నీలవేణి గురించి నువ్వు విచారించావంటే ఆమె నీకు కావాలని మనస్సులో ఏమూలో ఆశ కదిలిందన్నమాట."

భయపడ్డాడు వరదరాజులు. మనస్సును పూర్తిగా చదవడం చేతనయితే జీవితం ఎంత దుర్భరమయేదా అనిపించింది. గోవర్ధనరావుగారు అలా చెప్పాక తన మనస్సును తానే శస్త్ర చికిత్స చేసుకోలేకపోతున్నాడు. కానీ ఒక్కటి మాత్రం నిజం "నీలవేణి గురించి ఏమీ ఆశపెట్టుకోలేదు తాను."

"స్వార్థానికీ, దుఃఖానికీ సంబంధం ఉన్నదంటారు మీరు? నేను నమ్మను. ఉదాహరణకి తల్లిపోయిందనుకోండి"

నవ్వారు గోవర్ధనరావుగారు, "తల్లినుంచి తనకి వచ్చే ఆదరం, ఆ అభిమానం తనకు లేదే అని ఏడ్చేవాళ్ళే తప్ప 'ఆమె తనది' అన్న భావం పోయిందనే దుఃఖాన్ని పొందే వారెందరుంటారంటావ్? తల్లి కోసం కాదు. మంచి వ్యక్తిలేని తన అసహాయత్వాన్ని చూసి ఏడవడమన్న మాట అది. ఎప్పుడూ ఊహించని ఓ పని జరిగితే అదీ మన ప్రక్కవాడే చేస్తే ఎలా జరిగిందన్న ఆశ్చర్యం కంటే నాకు అందని పనివారికెట్లా సాధ్యమయిందన్న కించ మిగులుతుంది. మనస్సుకి స్వతహాగా వున్న బలహీనతే అది. అందుకనే మనస్సు చెప్పేమాట వినకపోవడం మొదట అలవాటు చేసుకోవాలి. అంత అసంబద్ధపు, అనవసరపు ఆర్గాన్ మన శరీరంలో మరొకటి లేదు దాన్ని ఆలోచించకుండానన్నా చేయాలి. ఆలోచనల్ని పట్టించుకోకపోవడమన్నా నేర్చుకోవాలి. అచేతనంగా కూర్చున్న వరదరాజుల్ని పట్టించుకోకపోవడమన్నా నేర్చుకోవాలి."

అచేతనంగా కూర్చున్న వరదరాజుల్ని చూసి నవ్వుకున్నారు గోవర్ధనరావుగారు.

"నిన్ను మళ్ళీ పాత సంశయాలు కలవరపెట్టినట్లున్నాయి. ఉండు, నిన్ను కాస్త మరమ్మత్తు చేయాలి" అని "ఏమండోయ్ ఇంటావిడగారూ వరదరాజులుకి మంచి కాఫీ తయారుచేయాలి. కొత్త పాఠాలు నేర్చుకుంటున్నాడు" అని అరిచారు ఆరోగ్యాన్ని ఉద్దేశించి.

లోపల ఏదో పాట గొణుగుతోంది ఆరోగ్యం,

కుర్చీ వేసుకుని కూచుని ప్రారంభించారు గోవర్ధనరావుగారు.

మూడు నెలల తరువాత ఓ రోజు సాయంకాలం నీలవేణి దగ్గర్నుంచి ఉత్తరం తీసుకొచ్చాడొక కుర్రాడు.

'ఈ పాటికి నన్ను మరిచిపోయి ఉంటారు. ఓసారి యిక్కడికి రాగలరా? మీ యిష్టం?'

వర్షాకాలపు రోజులవి.

భూమంతా చెమ్మపట్టి, చివికి నానుతోంది. ఎండకోసం, మొహం వాచి మోరచాచినట్లుంది ప్రకృతి. అంతా మందకొండిగా, జీవితంలో అన్ని ఆశలూ పోగొట్టుకున్న దరిద్రుడి బ్రతుకులాగా వుంది.

గన్నేరు చెట్టు అలసిపోయింది. ఎప్పుడన్నా ఓ పువ్వు తలెత్తి, నవ్వి, రాలితే వుంది లేకపోతే లేదు.

నీలవేణి వ్రాత చూడగానే ఏదో చేసిన వాగ్దానం తప్పినట్లు బాధపడ్డాడు. మూఢీభావంతో, ప్రత్యేకత లేకుండా వరసగా జారిపోతున్న రోజుల మధ్య పాతవ్యక్తులూ, పాత ఆలోచనలూ అన్నీ తెలీకుండానే వెలిసిపోతున్నాయి. మెదడుకి వృద్ధాప్యం వచ్చిందేమోనని భయం వేసింది.

ఎంత చదివినా రెండే వాక్యాలు.

ఆలోచించుకోడానికయినా వ్యవధి లేకుండా బయల్దేరాడు.

నవ్వుతోనే పలకరించింది నీలవేణి. ఆ నవ్వుతో యెంత శిక్షవిధించగలదా? అనిపించింది వరదకి. అంత దిక్కారం, తగాదా మరిచిపోయి దూరంగా పోవాలనుకుంటున్న మిమ్మల్ని కదుపుతున్నానంటూ క్షమాపణ అన్నీ అంత చిన్న నవ్వులోనే.

"ఎలా వున్నావ్? నన్ను పిలుస్తావని తెలుసు"

"అంతవరకూ రాదల్చుకోలేదా?"

"ఉద్యోగం తీసేస్తారేమోనని భయం వేసింది. నా సత్తామీద చాలామందికి నమ్మకం పోయింది. అందులో బలరాందాసు ఒకడు"

దుమ్ముకొట్టి పాతబడినట్లున్నాయి గదులు. కర్టెన్లు తీసేశారు. నీలవేణి మాత్రం మామూలుగా లేదు. కళ్ళల్లో ఆకాశం నీడలు ప్రతిఫలించినట్లు చల్లదనం, పూర్తి పెరుగుదల లేని మొగ్గ సగంలో రాలినప్పటి నిర్వేదం, పర్వతాలు బీటలు వారి ఏవో జలపాతాలు లేచి చెదిరినప్పటి భీభత్సం ఆ కళ్ళల్లో కదిలింది. తనకి తెలీకుండా తనలో తానే నశించిపోతోంది నీలవేణి.

"ఏం పిలిచావ్?" అని అడిగినా యింకా ఆలోచిస్తోంది.

"ఒక్కసారి ఊరు వెళ్ళిరావాలి" అంది నేలకేసి చూస్తూ.

"ఏ ఊరు?"

"ఇక్కడికి ఇరవైమైళ్ళుంటుంది. పక్క స్టేషన్లో దిగితే ఎనిమిది మైళ్ళు"

"ఇక్కడిప్పుడేం నీకు?"

నవ్వింది. అప్పటి నిస్పృహ, నిరీక్షాభావం అన్నీ తెలిసొచ్చాయి.

"పీతాంబరం మళ్ళీ తిరిగి వస్తాడేమోననుకున్నాను"

"నేనూ అలానే అనుకున్నాను."

"ఇలా పారిపోయాడేం? అసలు విషయం ఏమిటి? నువ్వేదో దాస్తున్నావ్ నా దగ్గర్నుంచి"

ఈసారి నీలవేణి ముఖంలో ఉదాసీనత కనిపించింది. "ఎందుకు దాచాలి నేను? నా విషయమే నాకు పూర్తిగా తెలీదు" అని గొణిగింది.

వరద నిర్విణుడయ్యాడు.

మరి కాస్సేపటికి స్థిమితపడింది. కావాలని తెచ్చిపెట్టుకున్న నవ్వుతో తలెత్తి "ఒసారి మీరు నాతో రావాలి. నాకెవ్వరూ లేరు. ఆ ప్రాంతాలన్నీ కొత్తనాకు" అంది తొందరగా.

వరద ఇంకా మాట్లాడకపోవడం చూసి నొచ్చుకుంది.

"మర్యాదగా బ్రతికే వ్యక్తుల మధ్య తిరగలేదు నేను. ఎలా మెలగాలో తెలీదు నాకు. మంచిదనిపిస్తేనే రండి" ద్వారం దగ్గర ఏదో పని కల్పించుకుని లేచింది.

కంఠంలో వణుకు కనిపించేసరికి భయపడ్డాడు.

"ఇప్పుడావూరు వెళ్ళడం ఎందుకు? ఇక్కడేం నీకు?"

చటుక్కున యిటు తిరిగింది. "అర్థం కాదేం మీకు? పట్నంలో బ్రతకడానికి చాలా కావాలి"

ఆమెలో ఉద్వేగం చూసి చకితుడయాడు.

వరద తనవేపే విచిత్రంగా చూస్తూండడం గమనించి దృష్టి మళ్ళించుకుని బుద్ధుడి దగ్గర ఊదొత్తులు వెలిగించింది. పొగ మెలికలు తిరిగి సువాసన వొళ్ళంతా లుమ్మ తిరుగుతోంది.

నీలవేణి నిశ్శబ్దాన్ని తను బదిలీ చేసుకున్నట్టు స్తబ్ధుగా, చేతనారహితంగా కూచున్నాడు. ఎంతోసేపటికి ఆమె కదిపితే తెలివొచ్చింది.

"ఏమిటాలోచిస్తున్నారు?" అంటే -

గాభరాపడి ఏం చెప్పాలో తోచక "ఏంలేదు వెళ్ళాలి" అని లేచాడు. పకపకా నవ్వేసింది నీలవేణి.

చలికాలంలో వంటిమీద చల్లటి నీరుపడితే ఎలా వుంటుందో? అంత చల్లదనం మనస్సులో కమ్ముకొచ్చింది వరదకి.

"నవ్వుతావేం?" అన్నాడు.

"ఏం లేదు చాలా వేళయింది వెళ్ళండిక. తోవ తెలీదేమో? అక్కడ చాలామంది ఉంటారు. వాళ్ళకి తోవ తెల్సు. వాళ్ళ చేయి పుచ్చుకుంటే ఆ త్రోవనే మిమ్మల్ని తీసుకుపోతారు" అంది నవ్వాగడంలేదు.

వెనక్కి తిరిగకుండా నడిచి వచ్చేసాడు. మలుపు దగ్గర నిలబడి తిరిగి చూస్తే దూరంగా నీలవేణి నీడ కనిపిస్తోంది.

అంతా అయోమయంగా, చెరిపేసిన రంగు చిత్రం లీలలాగా అప్పటి జ్ఞాపకం మిగిలింది.

తీరా యింటికొచ్చి కుర్చీలో కూచుంటే ఒక విషయం వెన్నుతట్టినట్లు గుర్తుకొచ్చింది.

నీలవేణి ప్రశ్నకు తను జవాబు చెప్పలేదు.

నీలవేణి అన్న మాటలు ఒక్కొక్కటి గుర్తుకొచ్చి సిగ్గుతో కుంచుకుపోయాడు.

తన మౌన, బిడియం, మాట్లాడలేని మంకుతనం అన్నీ గుర్తుకొచ్చి అసహ్యంగా కనిపించాయి.

ఇంతసేపయాక నీలవేణి నవ్వుకి పూర్తి అర్థం తెలిసింది. నవ్వులో ప్రతీ శబ్దం యింకా గుండెను కోస్తోంది.

ఉద్రిక్తత దౌర్భల్యం. చాలామంది కంటే ఓ అడుగు ముందుకు వేశాననుకున్న వాణ్ణి సైతం గుంజి వెనక్కి లాగేస్తుంది. గంజాయిలాగా మత్తుకమ్మించి జోకొట్టి నిద్రపుచ్చుతుంది, లేవనయినా లేవకుండా. అమీనాకు పెళ్ళి జరిపితేనేం? నీలవేణిని నెలల తరబడి పోషిస్తేనేం? విశ్వేశ్వరాన్ని ఉద్ధరిస్తేనేం? ఒక్క నిముషం, ఒక్క క్షణం చాలు.

కుండ పింగాళీ చిప్పతో అన్నది, "ఛఛీ ఆవలికి పో మట్టి మొహమా?" అని వరదరాజులకి నవ్వొచ్చింది ఆలోచించుకున్న కొలదీను.

మర్నాడే వెళ్ళి "వెళదాం పద. సాయంకాలం సిద్ధంగా వుండు" అని వచ్చేశాడు ఈసారి నీలవేణి దిమ్మెరపోయింది.

విశాఖపట్నానికి దాదాపు యిరవై మైళ్ళు కొత్తవలస.

అక్కణ్ణుంచి రామాగ్రహారానికి పోవాలంటే ఎనిమిది మైళ్ళు. నాటుబండి ప్రయాణం తప్పదు. అదీ దొరికితే ఉంది. లేకపోతే లేదు.

రైలు దిగేసరికి సరిగ్గా పన్నెండయింది. అన్నీ తనే అయిన స్టేషన్ మాస్టరూ, చలికి వణికే బిచ్చగాడూ, కాలు తెగిన మేకపిల్లా తప్పిస్తే అక్కడెవరూ లేరు.

రైలు వెళ్ళిపోయాక జివ్వుమంటున్న అడవి మధ్యన వాళ్ళిద్దరూ మిగిలారు.

స్టేషన్‌కి ఊరు చాలా దూరం.

అతి కష్టం మీద అక్కడంతా గాలిస్తే నిండా ముసుగుదన్ని పడుకున్న ఓ బండివాడు ముసలి ఎద్దుని లేపి ముట్టు బిగించాడు.

అర్ధరాత్రి దాటిందేమో చిరిగిన బండిగూడులోంచి వెన్నెల చుక్క చుక్కలుగా ముఖం మీద పడుతోంది. బండి బయల్దేరదీసేసరికి రెండయింది.

రోడ్డు గతుకుల్లో చక్రం పడి బండి జోగుతోంది.

నీలవేణితో చీకటి ప్రయాణం, మాటల్లేని స్తబ్ధత, మనస్సులో యిద్దరికీ అర్థం కాని ప్రళయాలు. కళ్ళతో చెప్పలేని భాష అంతా కొత్తగా, విచిత్రమయిన అనుభవంలా ఉంది. పాత పిరికిదనం పోవడంతో ప్రయాణంలో కొత్త ఆహ్లాదం కలిగింది. ఇలా నీలవేణితో ఎప్పుడూ ప్రయాణం చేస్తూనే వుంటే ఎంత బావుణ్ను?

ఎర్రటి దళసరి చీర వెన్నెల్లో మరింత రంగుపులుముకున్నట్లుంది. మరో అంత చోటులేని గూడులో కూడుకుని మోకాలు మీద తల ఆనించి కూచుంది నీలవేణి. వరద చివరన కూచుంటే, కాళ్ళమీద జల్లినట్లు చీర కుచ్చిళ్ళు కప్పుకుంది.

అలవాటయిన పుంత వెంబట తప్పనట్లు బండి యీడుస్తుంది ఎద్దు. గుడ్డికంట్లో పాపలాగా చంద్రుడు, రాత్రికి పహరా యిస్తున్నట్లు వెదురు పొదలూ అంతా నిశ్శబ్దం. అప్పటప్పటి కీచురాళ్ళ రొద తప్పిస్తే.

"మనం ఎక్కడికి పోతున్నాం?" అన్నాడు కాస్సేపయాక.

తలెత్తితే నీలవేణి కళ్ళు వెన్నెల వెలుగులో స్పష్టంగా తెలుస్తున్నాయి.

మా మావయ్య ఒకరు యీ ప్రాంతంలో ఉండాలి. నాకూ బాగా తెలీదు.. రెండుసార్లు మాత్రం చూశాను."

వెనక్కి చేరబడి కళ్ళుమూసుకుంది.

"అమ్మానాన్నో?"

"ఏమో, వాళ్ళని నేనెరగను"

ప్రపంచమంతా అలసిపోయి ఒక్కసారి కళ్ళుమూసుకుంది. గాలి పలవరింతలకి మేఘాలన్నీ పులకరించాయి. వెన్నెలరాత్రి చంద్రుడు మత్తెక్కి తారని దగ్గరికి తీసుకున్నాడు. ఆకాశం గుండె పగిలింది. ఎవ్వరూ చూడనప్పుడు, ఎవరికీ తెలీకుండా ఓ రంగూ, వాసనా తెలీని చిత్రమయిన పువ్వు భూమిమీద రాలింది - అదీ నీలవేణి.

కళ్ళు మూసుకుంటే ఏవో రంగుచారలు వలయాలు చుట్టి సుళ్ళుతిరుగుతున్నట్లున్నాయి. కళ్ళిప్పితే బంగారు రజం జల్లినట్లు వెన్నెల - నీలవేణి.

ఎంతోసేపటికి మళ్ళీ శక్తి పూరించుకుని "పట్నం వదిలి వచ్చేయడం ఏమీ బాగుండదు నీలవేణి" అన్నాడు.

ఆమె అదిరిపడింది. విచిత్రంగా అతని ముఖం చూసింది.

చివరికి "మీకు తెలీదు" అంది. అంతే, ఇక వరదరాజులు మాట్లాడలేదు.

బండివాడు కునుకుతీస్తూ ఉండుండి ఎద్దును అదిరిస్తున్నాడు. మువ్వలు తెగిపోయాయని దారిలో బండి ఆపి ఎద్దు మెడలో మువ్వపట్టాలు విప్పేశాడు. ఆ శబ్దం కూడా ఆగిపోయింది.

వణుకు పుట్టి కాళ్ళు ముడుచుక్కూచున్నాడు వరద. నీలవేణి భుజానికి వీపు రాసుకుంటోంది.

"ఎంత దూరమోయ్?" అంటే

"అంత కలిపి రెండు కోసులు" అన్నాడు బండివాడు.

తల వెనక్కి చేరవేయడమే తడువుగా వొళ్ళు మరిచిపోయాడు. నిద్రకి సుఖమేమిటి? తెలివొచ్చేసరికి వెలుగు చూడలేక కళ్ళు తిరిగాయి. బండి యింకా నడుస్తూనే వుంది. బండివాడు దిగి మెల్లగా బండిని నడిపిస్తున్నాడు. నీలవేణి ముందుక్కూచుని మెలికలు తిరిగిన బాటవేపే చూస్తోంది.

"నీలవేణీ" అని పిలిస్తే యిటు తిరిగింది.

"బాగా నిద్రపట్టినట్లుంది. ఇలాంటి ప్రయాణాలకి మీరు అలవాటుపడి ఉండరు చాలా కష్టపెట్టాను" అంది నవ్వడానికి ప్రయత్నిస్తూ.

దూరాన రైలు స్టేషను కనిపిస్తోంది.

"ఎక్కడికి వెళ్తున్నాం మనం?"

"ఇంటికి"

తన నిద్ర తనకే అసహ్యంగా కనిపించింది. ఇంతగా ఎప్పుడూ తెలివి తప్పలేదు.

"మరి వచ్చిన పని అయిందా?" అన్నాడు.

"లేదు. వాళ్ళంతా చచ్చిపోయారు"

తురాయి చెట్టుకొమ్మల్లోకి చూస్తోంది నీలవేణి. కంఠంలో నిశ్చలత, శక్తి, తన దృక్పథాన్ని తాను నిర్ణయించుకోగల స్థయిర్యం చూసి విస్మితుడయాడు.

ఇంతలో బండి రైలు కట్ట దగ్గరికి వచ్చేసింది.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments